

коопераційного каркасу економіки країни; сприяти формуванню інноваційної інфраструктури нового типу тощо;

– ввести у практику фактичне, а не декларативне пільгове оподаткування пріоритетних видів інноваційної діяльності, що активізує інноваційну спрямованість діяльності резидентів і нерезидентів в Україні;

– розробити та запровадити у практику механізм страхування інвестиційно-інноваційної діяльності.

Література

1. Кузьменко О.М. Особливості національної інноваційної системи України // Схід. - 2006. - № 4(76). - С. 53-57.
2. Кузьменко О.М. Проблеми розвитку інноваційних процесів в Україні (на прикладі промислових підприємств) // Менеджер. Вісник Донецької державної академії управління. - 2006. - № 2(36).
3. Кондратьев Н.Д. Большие циклы конъюнктуры и теория предвидения. — М.: Экономика, 2002.
4. Кузнец С. Современный экономический рост: результаты исследований и размышлений. Нобелевская лекция//Нобелевские лауреаты по экономике: взгляд из России; Под ред. Ю.В. Яковца. Спб.: Гуманистика, 2003.

Кравець А.А.

Науковий керівник – Цетнова О.В.

ОПЕРАТИВНИЙ КОНТРОЛІНГ

Для більшості українських компаній контролінг корисний поки-що в вузькому розумінні – як допоміжна технічна функція, яка обслуговує процес «виробництва» і прийняття рішень. Служба контролінгу – це обслуговуюча служба. Вона виконує сервісну функцію для менеджмента [2].

Оперативний контролінг – орієнтація на внутрішнє середовище підприємства, що забезпечує прибутковість і ліквідність підприємства шляхом виявлення причинно-наслідкових зв'язків при співставленні виручки від реалізації і затрат [1, с.41]. Тобто оперативний контролінг дозволяє вирішити розглянути та врахувати проблеми, які розгортаються всередині підприємства, а не під дією зовнішніх факторів. Тому, на думку автора, актуальність обраної наукової статті не викликає сумніву.

Метою роботи є розкрити суть оперативного контролінгу, визначити важливі елементи цієї системи.

Мета оперативного контролінгу — створення системи управління для досягнення поставленої мети підприємства, а також прийняття своєчасних рішень з оптимізації відношення «витрати-прибуток». Контролінг забезпечує підтримку та обумовленість оперативних рішень.

Важливим елементом оперативного контролінгу є внутрішній консалтинг та методичне забезпечення. Служби контролінгу здійснюють консультування менеджменту підприємства, керівників структурних підрозділів, окремих стратегічних одиниць з питань оптимізації досягнення поставлених цілей та вирішення поточних проблем. Консультаційні послуги можуть надаватися також під час проведення внутрішнього аудиту або у разі виявлення певних недоліків чи резервів. У рамках даного функціонального блоку контролінг займається розробкою внутрішніх інструкцій, методик, рекомендацій на замовлення менеджменту та окремих структурних підрозділів [3, с.415].

Методи оперативного контролінгу дозволяють оперативно управляти прибутком, є засобом такого управління, а також засобом вияву і ліквідації оперативних «вузьких місць» у сферах постачання, виробництва, реалізації і управління, тобто у межах часового горизонту. За допомогою оперативних методів можна своєчасно виявити відхилення роботи підприємства від накресленого курсу [1, с.41].

Методи оперативного контролінгу систематично повинні використовуватися впродовж всього періоду господарської діяльності. На багатьох дрібних і середніх підприємствах треба спочатку домогтися, щоб цими методами й інструментами оволоділи керівники всіх рівнів. У

системі оперативного контролінгу розглядаються економічні процеси в рамках одного року. Якщо мова йде про короткостроковий період, виходять з наявних ресурсів. Регулювання виробничого процесу здійснюється шляхом безперервного зіставлення планових даних з фактичними. Планові дані порівнюють по можливості, щомісячно з нормативними величинами з метою оперативного визначення відхилень.

Центральне місце в системі оперативного контролінгу посідає управління прибутком. За допомогою оперативного контролінгу керівники всіх рівнів отримують можливість приймати більш обґрунтовані рішення для досягнення встановлених короткострокових цілей діяльності підприємства.

Оперативний аналіз і відповідні інструменти управління є базою оперативного контролінгу. Чим краще і послідовніше використовуються окремі методи, тим більш дієвий контролінг на підприємстві. Ефективна система контролінгу знижує завантаження підприємців і керівників та вивільняє час, який слід використовувати для стратегічного аналізу.

Отже, основна мета оперативного контролінгу — створення системи управління поточних завдань підприємства, а також прийняття своєчасних рішень з оптимізації співвідношення «витрати — прибуток» [1, с. 229-230].

В Україні, не дивлячись на те, що оперативний контролінг допоможе стабілізації підприємницької діяльності в країні, він впроваджується в дію нешвидкими темпами. Переваги оперативного контролю в тому, що він дозволяє виявити і усунути основні вади управління, властиві сучасному розвитку господарюючих систем. Впровадження позначених елементів оперативного контролінгу дозволяє визначити найбільш слабкі сторони діяльності підприємства і виробити альтернативні варіанти управлінських рішень, сприяючи попередженню виходу підприємства з кризової ситуації [4].

Література

1. Давидович І. Є. Контролінг: Навчальний посібник. — К.: Центр учбової літератури, 2008. — 552 с.
2. Сергей Зарубин, директор ООО «Консалтинговий центр «Бизнес-навигатор», Оперативний контролінг/ «Фінансовий Директор», 2004. - № 7(23).
3. Терещенко О. О. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: Навчальний посібник. – К.: КНЕУ, 2003. – 554 с.
4. Петренко С.М. Оперативний контролінг в системі управління підприємством/ Автореферат дисертації на здобуття вченого ступеня кандидата економічних наук. Донецьк, 2000. – 19 с.

УДК 331.522.4.009.12

Лихацька О.В.

Науковий керівник – Іваненко Л.В.

ІНВЕСТИЦІЇ В ЛЮДСЬКИЙ КАПІТАЛ ПІДПРИЄМСТВ

Людський капітал розглядається в різних країнах світу як найцінніший виробничий ресурс, який постійно оновлюється, вдосконалюється, еволюціонує, виступає фактором економічного, соціального прогресу.

Ефективне функціонування людського капіталу можливе за умови здійснення інвестицій в його постійний розвиток з метою підвищення конкурентних переваг підприємства на ринку.

Процес інвестування людського капіталу полягає у тому, що люди витрачають гроші на відновлення здоров'я (відпочинок), здобуття вищої освіти, самоосвіту впродовж життя тощо. Держава здійснює інвестування людського капіталу суспільства шляхом фінансування систем охорони здоров'я, загальної та професійної освіти, науки та ін.